

Lausunnon antaminen Luoteis-Siilinjärven ranta- ja kyläleiskaavaluonnoksesta

Viranomaislautakunta 15.04.2025 § 24
361/10.02.02/2022

Valmistelija

ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen, puh. 044 740 1422

Kunnanhallitus on päättänyt 10.3.2025 (§ 51) Luoteis-Siilinjärven ranta- ja kyläleiskaavan vireille tulemista sekä asettanut [kaavan valmisteluaineiston nähtäville](#). Rantayleiskaavoitus koskee kunnan luoteisosan vesistöjen rantoja Pöljän, Vironniemen, Pohjolanmäen, Mikan, Hökösen, Luvelahden ja Keskimmäisen alueilla.

Kaavaluonnoksen sisältöä

Ranta- ja kyläleiskaavan tavoitteena on suunnitella kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti rantojen tulevaa käyttöä sekä tukea kylämaisten alueiden kehittämistä. Tavoitteena on ohjata ja tukea rakentamista, elinkeinojen kehittämistä sekä ympäristön- ja maisemanhoitoa. Tavoitteena on kylärakenteen tukeminen ja eheyttäminen, kestävän kehityksen mukaisen elämäntavan edistäminen sekä maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen. Myös alueen luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön suojelutarpeet ja niiden vaikutus rakentamisen mitoittamiseen tulee määritellä kaavassa erikseen laadittavienselvitysten pohjalta.

Suunnittelualue koostuu yhteensä 20 erillisestä alueesta, jotka sijaitsevat kunnan luoteisosissa edellä mainittujen kylien alueella. Alueen suurimmat vesistöt ovat Pöljänjärvi, Hökönen, Saarinen ja Keskimmäinen. Näiden lisäksi rantayleiskaavoitus koskee muita pienempiä järviä ja lampia. Suunnittelualue rajautuu etelässä Kevättömän-Pöljänjärven yleiskaavaan ja pieni osa kaavoitettavasta alueesta on ko. yleiskaavan alueella. Lännessä suunnittelualue rajautuu pieneltä osin Hamulan ja Kumpusen yleiskaavan alueeseen.

Kyläleiskaavalla on tarkoitus osoittaa Aappolan ja Pöljän pohjoisosien kylien ydinalueille rakentamismahdollisuudet omakotitaloille suoralla rakentamisluvalla toteutettavaksi noin 10-15 vuoden tarpeisiin.

Yleiskaavatyöhön liittyen on tehty luontoselvitys (luonnos, AFRY Finland Oy 28.11.2024), johon on koottu myös alueella aikaisemmin ja muissa hankkeissa tehtyjä luontoselvityshavaintoja. Alueen tie- ja raideliikenteen melutilanteesta on vuonna 2017 valmistunut selvitys (Kuopion ja Siilinjärven meluselvitys vuosille 2017 ja 2035, WSP 2017).

Ympäristönsuojelupäällikön päätösehdotus

Viranomaislautakunta toteaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena lausuntonaan Luoteis-Siilinjärven ranta- ja kyläleiskaavaluonnoksesta seuraavaa:

Viranomaislautakunta katsoo, että kaavatyön lähtökohdat ja tavoitteet ovat asianmukaiset. Uuden asutuksen osoittaminen kyläalueille siten, että kyläalueet eheytyvät ja tiivistyvät on kestävän kehityksen tavoitteiden mukaista. Tavoite tukee mm. kävelyn ja pyöräilyn edistämistä siten, että koulumatkat on mahdollista tehdä kävellen ja pyöräillen. Kyläalueilla on myös jossain määrin mahdollista hyödyntää joukkoliikenneyhteyksiä. Tavoite tukee vesistöjen hajakuormituksen hillintää, koska kyläalueilla

uudet rakennuspaikat on mahdollista liittää alueella olevaan viemäriverkostoon.

Olemassa olevista häiriötekijöistä asutukselle merkittävimmät ovat valtatie 5 meluvaikutukset sekä Savon radan melu- ja värinävaikutukset. Uusien rakennuspaikkojen sijoittelussa on meluolosuhteiden osalta tukeuduttu vuonna 2017 valmistuneeseen tie- ja raideliikenteen meluselvitykseen. Tieliikenteen osalta selvitys on riittävän ajantasainen huomioiden, että valtatie 5 tielinjausta suunnitellaan uudessa tien yleissuunnitelmassa siirrettävän itään suunnittelualueen ulkopuolelle. Mikäli tielinjauksen siirtäminen ei toteudu tai siirtyy pitkälle tulevaisuuteen, on harkittava, voiko uusia rakennuspaikkoja osoittaa nykyisen valtatie 5 melualueelle.

Raideliikenteen melun osalta on mahdollista, että vuoden 2017 meluselvitys ei ole kokonaisuudessaan ajantasainen, koska Yara Suomi Oy:n rautatiekuljetukset ovat lisääntyneet. Lisäksi raideliikenteen ennustetilanteen osalta pyydetään tarkistamaan, että ennustetilannekarttana on käytetty vuonna 2018 valmistunutta korjattua raideliikenteen ennustetilannetta.

Muista häiriötekijöistä on mainittava Korventien kaakkoispuolella oleva kalliolouhos ja louheen murskaamo, jonka toiminnalle on haettu 10 vuoden jatkolupaa (käsittely kesken, vesilain mukainen lupahakemus käsiteltävänä hallinto-oikeudessa). Haettu jatkoluvan mukainen louhinta ei laajene asutukseen päin etelään, eikä louhinta ja murskaus aiheuta Luvelahdentien pohjoispuolelle osoitetuille uusille asuinrakennuspaikoille meluohjearvoja ylittäviä melutasoa. Murskauksen ääni kuitenkin kuuluu uusille rakennuspaikoille päiväajan keskiäänitason ollessa korkeimmillaan jonkin verran yli 45 dB.

Lautakunta toteaa, että luonto- ja maisema-arvojen selvittäminen on tehty kaavatyössä kattavasti. Luontoselvityksen mukaan kaavoitettava alue on luontoarvoiltaan monipuolinen. Alueella on varsin paljon tiukasti suojeltujen lajien (liito-orava ja viitasammakko) havaintoja sekä elinympäristöjä ja aikaisempia havaintoja tiukasti suojelluille sudenkorentolajeille. Myös saukkoa ja joitakin lepakkolajeja saatetaan alueella tavata. Uusien rakennuspaikkojen sijoittelussa luontoselvitys on pääosin huomioitu. Jotkut uudet rakennuspaikat sivuavat kuitenkin arvokkaaksi inventoitua luontokohdetta, jolloin viimeistään rakennuslupavaiheessa tulee kiinnittää rakennuspaikan sijoitteluihin ja järjestelyihin erityistä huomiota, etteivät todetut luontoarvot vaarannu.

Huomioita kaavakartasta ja kaavamääräyksistä:

- melu-, pohjavesi-, luontohavainto-, ym. vastaavat aluemerkinnot olisi hyvä esittää informatiivisuuden vuoksi kaavakartassa yhtenäisinä, vaikka osa alueista jää yleiskaava-alueen ulkopuolelle. Esimerkiksi Keskimmäinen, Kotalampi ja Ylimmäinen ovat FINIBA-aluetta, mikä ei kaavakartasta tule esille.
- Pieni-Luodelammen ranta-alueelle on osoitettu kaksi uutta rakennuspaikkaa, jotka sivuavat luo-3 aluetta. Rakennuspaikkojen sijoittamisessa on varmistuttava, etteivät ne heikennä alueen luontoarvoa. Vastaava kommentti koskee myös muilla ranta-alueilla olevia rakennuspaikkoja, jotka sivuavat luo-3 alueita.
- Riuttaniemessä on AO-rakennuspaikka osoitettu luo-2 alueelle. Rakennuspaikan sijoittamisessa on varmistuttava, ettei se heikennä alueen luontoarvoa. Vastaava kommentti koskee myös muita uusia rakennuspaikkoja, jotka sivuavat luo-2 alueita.

- Hökösenjärven länsirannalla olevalla eläinsuojalla (AM) on ympäristölupa ja eläinsuojan laajentaminen on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsittelyssä. Olisiko kohteen kaavamerkinnän oltava ME? Laajennuksen mukaisella eläinmäärällä eläinsuojan ja sen lantavarastojen vähimmäisetäisyysvaatimus asumiseen tarkoitetusta rakennuksesta on 300 metriä (eläinsuoja-asetus 138/2019). Hökösenjärven länsirannalle on osoitettu AO-rakennuspaikkoja, joihin etäisyysvaatimus ei täyty. Etäisyysvaatimusta sovelletaan eläinsuojan laajentamisen yhteydessä, joten uudet rakennuspaikat voivat estää eläinsuojan mahdollisen tulevan laajentamisen.
- yleismääräysten kappaleeseen, joka koskee velvollisuutta liittyä yleiseen vesi- ja viemäriverkkoon, voisi lisätä lauseen "Muilla alueilla kiinteistökohtaisessa jätevesien käsittelyssä on noudatettava ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 luvun määräyksiä sekä kunnallisia määräyksiä jätevesien käsittelystä."

Päätös

Hyväksyttiin.
